

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200051
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8523200051.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XXX, XXX XX D. E., 2/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XXX, XXX XX D. E., obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou VIS LEGIS, s.r.o., so sídlom panenská 7, 811 03 Bratislava, IČO: 47 728 949, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, XXX XX D. E., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie neúčinnosti Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Ukladá žalovanej povinnosť nenakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území D. E., obec D. E., I. D. E. evidovanými Okresným úradom Stará Ľubovňa, katastrálnym odborom na liste vlastníctva číslo XXXX, a to pozemok, parcely registra „C“, parc. č. XXXX, druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 690 m², pozemok, parcely registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku: Orná pôda, o výmere 171 m² a rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely registra „C“, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 690 m², vo vlastníctve žalovanej v podiele 1/1, najmä aby tieto nepredala, nedarovala tretím osobám alebo iným spôsobom nescudzila, nezaťažila záložným právom, vecným bremenom, nezriadila predkupné právo v prospech tretích osôb alebo nevložila ako vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.01.2023, domáhali, aby súd určil, že dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorená medzi žalovanou a G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX D. E., ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený na základe rozhodnutia Okresného úradu Stará Ľubovňa, katastrálny odbor č. V-1490/2022 zo dňa 09.08.2022, je v časti vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, špecifikovaným v žalobe, voči žalobcovi I a žalobcovi II právne neúčinná.

2. Uviedli, že v upomínacom konaní si voči dlžníkovi G. H., manželovi žalovanej, uplatnili nárok na vrátenie časti uhradenej ceny diela z titulu bezdôvodného obohatenia vo výške 41.524,38 Eur, nárok na náhradu škody vo výške 871,57 Eur a nárok na náhradu škody vo výške 500,00 Eur, a to z dôvodu odstúpenia od Zmluvy o dielo, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcami a G. H.. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz sp. zn. 25Up/765/2020 dňa 13.05.2020, ktorým v celom rozsahu priznal žalobcom uplatňovaný nárok, avšak tento bol ex lege zrušený po podanom odpore zo strany dlžníka. Následne bol spor postúpený na príslušný súd Stará Ľubovňa, ktorý rozhodol rozsudkom zo dňa 04.11.2022, č.k. 8C/36/2020-349 tak, že II. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 42.705,95 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 42.155,95 Eur od 27.07.2019 do zaplatenia a vo výške 5 % ročne zo sumy 550,00 Eur od 06.06.2020 do zaplatenia, a to

všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania. Tento rozsudok však nenadobudol doposiaľ právoplatnosť, nakoľko dlžník podal voči nemu odvolanie.

3. V priebehu konania 8C/36/2020 uzatvoril dlžník G. H. so žalovanou, ktorá je jeho manželkou, Dohodu o vyporiadaní BSM (ďalej len „Dohoda“), predmetom ktorej boli o. i. aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Na základe tejto dohody a povolením vkladu č. V-1490/2020 zo dňa 09.08.2022 sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou týchto nehnuteľností, pričom žalovaná a dlžník vystupovali od počiatku ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností, a to rovnako v čase uzatvorenia Zmluvy o dielo medzi žalobcom a dlžníkom až do dňa 09.08.2022. Manželstvo žalovanej a dlžníka však naďalej trvá. Žalobcovia tak ku dňu podania žaloby majú voči dlžníkovi súdom priznanú pohľadávku, ktorú dlžník neuhradil ani sčasti a žalobou sa domáhajú, aby súd určil, že Dohoda v časti vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov k uvedeným nehnuteľnostiam je voči žalobcom právne neúčinná.

4. Na základe uvedeného žalobcovia spolu so žalobou podali návrh, ktorým žiadali súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanej uložil povinnosť, aby nenakladala s nehnuteľnosťami, ktoré sú špecifikované v žalobe, vo vlastníctve žalovanej v podiele 1/1, najmä aby tieto nepredala, nedarovala tretím osobám, alebo iným spôsobom nescudzila, nezaťažila záložným právom, vecným bremenom, nezriadila predkupné právo v prospech tretích osôb alebo nevložila ako vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

5. Návrh odôvodnili potrebou zabezpečiť reálnu vymožitelnosť pohľadávky žalobcov v prípade, ak žalobcovia budú úspešní vo veci samej a dôjde ku vysloveniu relatívnej neúčinnosti Dohody. Majú za to, že riadne osvedčili existenciu vymáhateľnej pohľadávky voči dlžníkovi spolu v sume 42.705,95 Eur s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania, pričom táto pohľadávka nie je premlčaná, a ktorú dlžník ku dňu podania návrhu neuhradil, a to ani sčasti. Rovnako majú za to, že osvedčili skutočnosť, že dlžník v čase existencie pohľadávky vyporiadal svoje bezpodielové spoluvlastníctvo v časti týkajúcej sa uvedených nehnuteľností, kde výlučnou vlastníčkou sa stala jeho manželka, žalovaná. Dlžník tak navyše urobil v čase, kedy nielenže mu bola známa existencia pohľadávky, ale žalobcovia si pohľadávku už uplatňovali v súdnom konaní, kde sa uskutočnilo 04.04.2022 pojednávanie za prítomnosti dlžníka, na ktorom prvoinštančný súd predniesol svoj predbežný právny názor, že nárok žalobcov na zaplatenie pohľadávky je dôvodný.

6. Žalobcovia majú za to, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by im hrozila ťažko napravitelná ujma, nakoľko vlastníctvo žalovanej nie je nijako obmedzené počas konania vo veci samej na základe žaloby, a teda žalovaná môže nehnuteľnosť kedykoľvek ďalej prevádzať na tretie osoby, resp. zaťažovať ich. Existuje bezprostredná hrozba, že výkon súdneho rozhodnutia v prípade úspechu žalobcov vo veci samej bude nielen ohrozený, ale úplne zmarený. Existuje vážna hrozba, že žalovaná účelovo prevedie predmetné nehnuteľnosti na ďalšiu osobu, resp. ich zaťaží, čím sťaží prípadne úplne zmarí uspokojenie pohľadávky žalobcov. S ohľadom na skutočnosť, že dlžník podľa verejne prístupných informácií nemá iný majetok takej hodnoty, ktorý by bol schopný pokryť pohľadávku žalobcov voči dlžníkovi, samotným prevodom nehnuteľností, prípadne aj len ich časti z vlastníctva žalovanej na tretiu osobu, prípadne ich zaťažením, by žalobcovia nemali možnosť uspokojiť sa z ich predaja v exekúcii, čím by bolo domáhanie sa nároku žalobcov na úhradu ich pohľadávky zmarené. V prípade prevodu alebo zaťaženia nehnuteľností Žalovanou hrozí zhoršenie právnej pozície žalobcov do takej miery, že sa im viac neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu vo veci samej, keďže prípadné rozhodnutie vo veci samej v prospech žalobcov by bolo nevymožitelné v exekúcii a zároveň by bola popretá podstata a zmarený zmysel a význam inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov, ktorým je ochrana veriteľa a predchádzanie účelovému znižovaniu hodnoty majetku dlžníka.

7. Hrozba a dôvodná obava z ďalšieho scudzovania nehnuteľností vyplýva podľa žalobcov najmä z tej skutočnosti, že po tom ako na pojednávaní vo veci vedenej pod sp. zn. 8C/36/2020 dňa 04.04.2022 zákonný sudca vyslovil svoj právny názor na vec, žalovaná spolu s manželom dlžníkom za trvania manželstva podnikli kroky k tomu, aby manžel ako dlžník už nebol vlastníkom nehnuteľnosti (a to ani v rámci BSM) a uzatvorili Dohodu. Nie je možné opomenúť skutočnosť, že ide o zjavné účelové zbavenie sa majetku dlžníka a iný dôvod je viac ako nepravdepodobný. Dlžník je napríklad podnikateľom už viac ako 20 rokov, a teda aj z toho dôvodu je nepravdepodobné, že práve v čase kedy dlžník čelí

súdnemu pojednávaniu by mohlo ísť o zrušenie BSM z tohto dôvodu. O to väčšia hrozba a obava zo scudzenia nehnuteľností vznikla v čase, kedy boli žalobcovia v prvoinštančnom konaní úspešní a bol vydaný rozsudok, voči ktorému dlžník podal odvolanie a tým si spolu so žalovanou ako zabezpečili väčší časový priestor na to, aby v rámci rodiny svoj majetok „zakryli“ alebo sa ho účelovo mohli zbaviť.

8. Žalobcovia pripojili ku návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj kópiu originálu LV č. XXXX, k. ú. D. E., Výpis z katastra nehnuteľností z LV č. XXXX, kópiu rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 04.11.2022, č.k. 8C/36/2020-349, Zmluvu o dielo zo dňa 22.01.2018, Odstúpenie od Zmluvy o dielo zo dňa 26.07.2019, ako aj ďalšie listinné dôkazy súvisiace s uplatňovaným nárokom v konaní sp. zn. 8C/36/2020.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. c/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom civilného konania, ktorý je na mieste, keď sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Podmienkou pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť situácie, vyžadujúcej neodkladné riešenie veci v záujme predchádzania vzniku novej poruchy v právnom vzťahu. V dôsledku toho súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodujú až po zistení skutkového stavu, ale už na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Miera osvedčenia potrebných skutočností sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo 3/2010 z 29.7.2010).

11. V zmysle uvedeného a citovaných ustanovení preto súd skúmal, či v danom prípade je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu alebo či je daná obava, že exekúcia bude ohrozená, a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

12. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je, okrem podania samotného návrhu na jeho nariadenia, opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo existenciu obavy, že exekúcia bude ohrozená, a opísanie skutočností, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

Osvedčovanie skutočností je postup, ktorým súd z označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu, t.j. či navrhovateľ hodnoverne osvedčil svoj nárok, teda či sa osvedčované skutočnosti súdu javia ako nanajvýš pravdepodobné.

13. Súd má zo žaloby, ako aj z pripojených listinných dôkazov, za osvedčený nárok žalobcov voči dlžníkovi, a to konkrétne z rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 04.11.2022, č.k. 8C/36/2020-349, ktorým bola dlžníkovi G. H. uložená povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 42.705,95 Eur s prislúchajúcim príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Ide tak o pohľadávku, ktorá bola zistená, prejednaná a priznaná súdom prvej inštancie, hoci tento ešte nenadobudol právoplatnosť.

14. Rovnako má súd za osvedčené, že žalovaná v tomto spore je manželkou G. H., teda dlžníka žalobcov a že žalovaná v priebehu konania sp. zn. 8C/36/2020 uzatvorila s manželom – dlžníkom Dohodu, ktorou vyporiadali bezpodielové spoluvlastníctvo manželov počas manželstva, a na základe ktorej sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území D. E., obec D. E., okres Stará Ľubovňa evidovanými Okresným úradom Stará Ľubovňa, katastrálnym odborom na liste vlastníctva číslo XXXX, a to pozemok, parcely registra „C“, parc. č. XXXX, druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 690 m², pozemok, parcely registra „C“, parc. č. XXXX/X, druh pozemku: Orná pôda, o výmere 171 m² a rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely registra „C“, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 690 m², tak, ako to vyplýva z výpisu LV č. XXXX, rozhodnutie V-1490/20200 zo dňa 09.08.2022 o povolení vkladu dohody o vyporiadaní BSM. Tieto nehnuteľnosti dovedy patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

15. Ďalej súd skúmal, či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie voči žalovanej z dôvodu, že budúci nútený výkon exekúcie v prospech žalobcov bude ohrozený. Právna teória uvádza, že podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia v čase rozhodovania o jeho návrhu, nie je existencia exekučného titulu v čase rozhodovania, avšak postačí, ak je táto pohľadávka ešte v štádiu prebiehajúceho konania vo veci samej. Pri rozhodovaní o dôvodnosti tohto návrhu je potrebné posudzovať ho v kontexte so žalobou vo veci samej, ako aj so stále prebiehajúcim konaním sp. zn. 8C/36/2020. Žalobcovia sa žalobou vo veci samej domáhajú určenia neúčinnosti Dohody voči žalovanej, nakoľko tvrdia, že dlžník, uzatvorením tejto Dohody so žalovanou, ukrátil uspokojenie ich vymáhateľnej pohľadávky. Je zrejmé, že žalobcovia majú voči dlžníkovi žalovateľnú pohľadávku, ktorú si uplatnili žalobou v uvedenom súdnom konaní, avšak doposiaľ nejde o pohľadávku právoplatne judikovanú, teda vykonateľnú. Výklad pojmu vymáhateľná pohľadávka je však predmetom rozhodovania vo veci samej o neúčinnosti právneho úkonu, teda či právny úkon je alebo nie je odporovateľný (a v jeho rámci aj posúdenie otázky vymáhateľnosti pohľadávky). Vo fáze rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia je účelom iba zabezpečenie budúceho výkonu exekučného titulu v prospech žalobcov do ukončenia konania vo veci samej (pozri uznesenie ÚSSR IV. ÚS 547/2020 zo dňa 28.10.2020).

16. Súd má za to, že žalobcovia osvedčili obavu, že budúca exekúcia ich pohľadávky bude ohrozená. Dlžník v priebehu prvoinštančného konania o zaplatenie pohľadávky v signifikantnej výške, vykonal také právne úkony, ktorými sa vzdal vlastníctva bonitných nehnuteľností, a v súčasnosti podľa dostupných informácií z verejných registrov nedisponuje majetkom postačujúcim na uspokojenie pohľadávky žalobcov. Takýto postup dlžníka sa javí ako podstatné sťaženie budúceho vymoženía pohľadávky žalobcov v konaní sp. zn. 8C/36/2020. Exekúcia pohľadávky žalobcov by mohla byť ešte podstatnejším spôsobom ohrozená, ak nie zmarená v prípade, ak by žalovaná sporné nehnuteľnosti, získané do výlučného vlastníctva na základe Dohody, scudzila prípadne darovala tretím osobám prípadne inak s nimi nakladala, čím by zároveň sťažila prejednanie sporu vo veci samej o neúčinnosti právneho úkonu.

17. Na základe uvedeného, a v spojitosti s prebiehajúcimi súdnymi konaniami, je preto žiaduce, aby vo vlastníckych vzťahoch ku sporným nehnuteľnostiam nevznikali zmeny, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne stabilizácia súčasných vzťahov a pomerov, pominie obava žalobcov, ktorí sú fyzickými osobami, o možné zmarenie budúcej exekúcie ich pohľadávky, a eliminujú sa nepriaznivé následky v prípade prevodu sporných nehnuteľností počas konania vo veci samej. Súd má zároveň za to, že nevznikne výrazný nepomer medzi ochranou práv žalobcov a povinnosťou žalovanej a neobmedzí žalovanú neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, nakoľko bežné užívanie predmetných nehnuteľností žalovanou, ako aj jej rodinou, nebude nijako ohrozené. Neodkladným opatrením sa docieli efektívna ochrana, ktorej sa žalobcovia domáhajú, a to aj s prihliadnutím na výšku žalovateľnej pohľadávky žalobcov.

18. Súd taktiež konštatuje, že žalobcami sledovaný účel nie je možné dosiahnuť vydaním zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky. V tomto prípade však vlastníkom sporných nehnuteľností nie je dlžník, ale žalovaná, jeho manželka, preto je vydanie zabezpečovacieho opatrenia vylúčené.

19. Žalobcovia v dostatočnej miere osvedčili svoj nárok ako aj dôvodnú obavu, že budúca exekúcia ich pohľadávky bude ohrozená. Právne vyslovený názor v neodkladnom opatrení neznamená, že súd prejedikuje konečné rozhodnutie vo veci samej, ktorým by sa vytvoril nenávratný stav, naopak účinky neodkladného opatrenia sú časovo ohraničené a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Navyše v zmysle § 333 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie aj v priebehu konania vo veci samej zruší v prípade, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Súd teda rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že o trovách konania súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).